

Vergaderjaar 2017–2018

34 775 X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2018

Nr. 130

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 juni 2018

De commissie Giebels doet sinds december 2017 onderzoek naar de sociaal veilige werkomgeving binnen Defensie. Over het instellen van deze externe onderzoekscommissie heb ik u eerder met de brief van 6 december 2017 geïnformeerd (Kamerstuk 34 775 X, nr.61). Op 29 maart 2018 heb ik u tevens het tussenrapport van de commissie doen toekomen (Kamerstuk 34 775 X, nr.92).

In deze brief informeer ik u dat, na overleg tussen de commissie en het Ministerie van Defensie, de termijn waarop de commissie haar eindrapportage oplevert is verlengd tot 15 oktober 2018. Dit besluit is na overleg genomen op verzoek van de commissie Giebels. Hierdoor krijgt de commissie voldoende tijd om op zorgvuldige wijze de aan haar meegegeven taken te voltooien en adviezen te geven waar Defensie als organisatie van kan leren.

Tevens stel ik u op de hoogte dat de commissie Giebels bereid is het externe meldpunt van de commissie open te houden gedurende het onderzoek. Hiermee kom ik tegemoet aan de aangenomen motie van de leden Karabulut en Ploumen.¹

Gesprek commissie Giebels

Op vrijdag 8 juni heb ik over de voortgang van het onderzoek gesproken met de commissie Giebels. In dit gesprek is door de commissie aangegeven dat de in de instellingsbeschikking aan haar meegegeven deelopdracht – door middel van een steekproef de kwaliteit van bij de defensie-onderdelen gehouden interne onderzoeken ter zake van ongewenst gedrag te beoordelen – meer tijd kost dan is voorzien. Eén van de redenen hiervan is dat het opzoeken en beschikbaar stellen van dossiers door

¹ Kamerstuk 34 775 X, nr. 117

Defensie meer tijd kost dan verwacht. Hierbij speelt de wijze van registratie van interne onderzoeken binnen Defensie een belangrijke rol en ook de nieuwe regelgeving rondom het verwerken van persoonsgegevens. Tevens heeft de commissie een maand lang vooronderzoek moeten verrichten over de werkwijzen en systemen binnen Defensie.

Registratie interne onderzoeken

Na uitkomst van de tussenrapportage heeft de commissie Giebels zich op basis van door Defensie aangeleverde informatie ter voorbereiding op de steekproef gedurende een aantal weken een beeld verschaft van de werking van de integriteitssystemen van Defensie. Op basis hiervan heeft de commissie vastgesteld dat het trekken van een betrouwbare aselechte steekproef niet mogelijk was en heeft de voorgenomen aanpak moeten wijzigen. Daarop heeft de commissie Giebels medio mei Defensie verzocht om overzichten van interne onderzoeken die in 2016 en 2017 zijn uitgevoerd aan te leveren. Daarnaast heeft de commissie ook diverse dossiers ter inzage opgevraagd.

Interne onderzoeken worden binnen Defensie momenteel niet centraal geregistreerd. Elk defensieonderdeel is verantwoordelijk voor de eigen registratie van interne onderzoeken. Hierdoor kostte het veel moeite om op korte termijn de gevraagde gegevens aan te leveren aan de commissie. Ik ben me ervan bewust dat er stappen gemaakt moeten worden in de wijze van registratie. Ik heb daarom de commissie gevraagd om naast aanbevelingen over de kwaliteit van de inhoudelijke onderzoeken ook te adviseren over de wijze waarop de documentatie van deze dossiers kan verbeteren. De invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) had tevens invloed op de voortgang van het onderzoek. De AVG schrijft voor dat bij de verdere verwerking van persoonsgegevens betrokkenen hierover worden geïnformeerd voordat deze persoonsgegevens mogen worden ingezien.

Aanleveren informatie

Op woensdag 13 juni 2018 heeft de commissie de eerste dossiers van interne onderzoeken aangeleverd gekregen zodat gestart kan worden met de analyse van deze dossiers. Ik hoop daarnaast op zo kort mogelijke termijn de door de commissie gevraagde overzichten aan te leveren op basis waarvan ook een tweede steekproef zal volgen. Mocht op een later moment blijken dat, vanwege de tijd die bovenstaande uitvragen in beslag nemen, de nu gestelde oplevering van de eindrapportage niet haalbaar is dan zal ik u hier tijdig over informeren.

Openhouden extern meldpunt

In de instellingsbeschikking van de commissie Giebels is de taak opgenomen om tot 1 juli 2018 te voorzien in een contactpunt waar (voormalig) medewerkers en militairen met hun recente ervaringen over (melden) van ongewenst gedrag terecht kunnen en waar deze meldingen inhoudelijk beoordeeld en voor zover aan de orde ter behandeling doorverwezen worden. Naar aanleiding hiervan heeft de commissie sinds 15 december 2017 een contactpunt opengesteld waar ervaring met ongewenst gedrag binnen Defensie kunnen worden gedeeld. De binnengekomen meldingen zal de commissie gebruiken om in haar eindrapportage aanbevelingen te doen over onder meer het meldsysteem en de meldingsbereidheid binnen Defensie.

In de motie van de leden Karabulut en Ploumen (Kamerstuk 34 775 X, nr. 117) heeft uw Kamer mij verzocht om het tijdelijke externe meldpunt open

te houden tot de behandeling van de definitieve aanbevelingen van de commissie Giebels door de Tweede Kamer. Zowel de commissie Giebels als ik vinden het van belang om een meldpunt beschikbaar te houden zolang als het onderzoek loopt. Op deze manier kan informatie uit eventuele nieuwe meldingen meegenomen worden in het eindrapport.

Het meldpunt van de commissie Giebels heeft als primair doel om informatie te verzamelen. Om tot afronding van het onderzoek te komen, dient door de commissie hierbij op een bepaald moment te worden overgegaan van het verzamelen van informatie naar het analyseren van informatie. De commissie Giebels heeft daarom naar aanleiding van de motie aangegeven bereid te zijn het meldpunt tot 1 oktober open te houden. Hierbij tekent de commissie aan dat – conform de planning van de commissie – de nadruk in het onderzoek zal liggen op de meldingen die voor 1 juli 2018 zijn binnengekomen. Deze meldingen zullen in de geplande grondige analyse betrokken worden. Meldingen die na 1 juli 2018 en voor 1 oktober 2018 worden ingebracht zullen in principe additioneel in de analyse worden betrokken.

Samen met de commissie ben ik de mening toegedaan dat 1 oktober een logische einddatum is voor het meldpunt. Juist omdat de commissie in haar eindrapportage aanbevelingen zal doen over het meldsysteem en de meldingsbereidheid binnen Defensie is het wenselijk om eerst het eindrapport van de commissie af te wachten voordat de beslissing wordt genomen een extern meldpunt te heropenen na voltooiing van het onderzoek.

De Staatssecretaris van Defensie,
B. Visser